

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

FÁCÁNKERT KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVÉHEZ

Készítette:

Baloghné Gaál Zsófia
okleveles környezetmérnök
környezetvédelmi szakértő
17-00675

2019. november 29.

Tartalomjegyzék

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE.....	3
1.1. Előzmények.....	3
1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása	3
1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására	4
1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;.....	4
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai ..	4
2. A TERV KIDOLGOZÁSÁKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE.....	5
2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket.....	5
2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal.....	7
3. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA	8
3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal, szabályokkal.....	8
3.1.1. Országos övezetek általi érintettség.....	8
3.1.2. Országos programokhoz való illeszkedés.....	9
3.1.3. A térségi programokkal való kapcsolatok.....	12
3.2. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;...	12
3.2.1. A terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol.....	12
3.2.2. Az emberek egészségi állapotára, életminőségére, társadalmi, gazdasági helyzetére gyakorolt hatások ..	29
3.2.3. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek értékelése (eltartóképesség, terhelhetőség).....	29
3.2.4. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása.....	29
3.3. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása	31
3.3.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik.....	31
3.3.2. Olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak.....	31
3.4. A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése	31
4. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE VAGY ELLENTÉTELEZÉSÉRE, MONITORINGOZÁSÁRA VONATKOZÓ JAVASLATOK	32
5. KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ	32

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1. Előzmények

Fácánkert Településszerkezeti terve még 2005-ben készült (elfogadva 36/2005. (IV. 14.) számú határozattal). Fácánkert Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2019-ben döntött a településrendezési eszközeinek felülvizsgálatáról. A felülvizsgálat célja a jelenleg érvényben lévő – mára már elavult – tervek aktualizálása a megváltozott gazdasági-, társadalmi-, és területi igényeinek figyelembevételével. A településszerkezeti terv, a helyi építési szabályzat és szabályozási terv felülvizsgálata során az elmúlt időszakban összegyűjtött módosítási igények, településfejlesztési elképzelések beépítése, a megvalósult városépítészeti elemek felvezetése és a jogszabályi változások követése az elsődleges cél.

Jelen dokumentum Fácánkert településrendezési eszközei felülvizsgálata környezeti vizsgálatának megállapításait ismertető környezeti értékelés. A környezeti vizsgálat lefolytatásának eljárásrendjét és a környezeti értékelés elkészítésének tartalmi követelményeit az egyes tervek, ill. programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban KÉ rendelet) tartalmazza. A KÉ rendelet 1.§. (3) a) pontja értelmében a település egészére készülő szabályozási terv és helyi építési szabályzat készítése esetén környezeti vizsgálat lefolytatása és környezeti értékelés készítendő.

A koncepció felülvizsgálatát megelőzően készült Megalapozó vizsgálat a környezeti elemek állapotát, a környezeti hatótényezőket részletesen feltárta. A Településfejlesztési koncepció készítésével párhuzamosan megindult a településrendezési eszközök teljes közigazgatási területre vonatkozó felülvizsgálata.

1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása

A környezeti értékelés a településrendezési terv elkészítésének folyamatában alapját képezi a terv által kitűzött célok, fejlesztési elképzelések, intézkedési javaslatok meghatározásának. A környezeti értékeléshez szükséges adatok beszerzése, a településrendezési terv elkészítéséhez kapcsolódó adatok begyűjtésével párhuzamosan történt.

A településrendezés célja, hogy az érintett lakosság lakás, munkahelyi és egyéb települési ellátási szükségletei optimálisan a települési és a természeti környezet jó állapotának, az egészséges környezetnek a biztosításával legyen kielégítve. A településrendezés kapcsán a településszerkezetet, a terület felhasználás rendjét, a közlekedési hálózatot és a közmű infrastruktúrát a jövőre is gondolva úgy kell alakítani, hogy az egészséges élethez szükséges környezeti elemek jó minőségben, távlatosan is rendelkezésre álljanak, a nem megújuló környezeti elemek igénybe vétele a takarékos használat eredményeként csökkenjen, a megújuló energiaforrások alkalmazása, a hulladékok csökkenése, újrahasznosítása, a környezettudatos élet általános gyakorlattá váljon.

A településrendezési tervezéshez kapcsolódó környezeti vizsgálat készítése elvileg két módon lehetséges: az elkészült és lezárult tervezés utókontrolljaként, vagy folyamatban levő tervezésbe integráltan. A hazai jogi szabályozás a kooperatív - integrált tervezésben készülő környezeti vizsgálatot írja elő, amelynek lényege, hogy a tervezési folyamat részeként, oda - visszacsatolások szabályozott rendszerében, szoros együttműködésben készül a terv és a

környezeti vizsgálat. A településrendezési terv és a környezeti vizsgálat nem egymás ellenében készül, a környezeti vizsgálat célja a terv környezeti szempontból való kontrollja és szükség szerinti korrekciója.

A környezeti vizsgálat ugyan a településrendezési terv részeként, illetve azzal párhuzamosan kerül elkészítésre, de alapvetően a település, mint az érintett nyilvánosság színtere érdekében készül. Ezért a vizsgálati folyamat során a kooperatív tervezés mellett, egy bizonyos szuverenitásra is törekedtünk, hogy a fejlesztési elképzelések területi vetületeinek környezeti szempontú értékelésénél, a befektető szándékától elvonatkoztatott környezettudatos gondolkodás kellő súllyal megjelenjen.

Jelen környezeti vizsgálat és értékelés Fácánkert Településszerkezeti tervének, Szabályozási tervének és helyi építési szabályzatának felülvizsgálata megvalósulása során várható környezeti következményeket hivatott feltárni és a terveket ennek alapján értékelni a környezeti szempontoknak a döntéshozási folyamat minél korábbi fázisában történő integrálása és a környezetvédelmi szempontból előreláthatóan káros hatásokkal járó folyamatok kiszűrése érdekében. Az értékelés célja, hogy a tervbe szükség esetén olyan további intézkedések, feltételek kerüljenek beépítésre, melyek a környezeti elemek védelmét, a környezet károsodásának elkerülését biztosítják.

1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására

A környezeti értékelés során olyan információ, állapotjellemző nem merült fel, amely a jogszabályi előírásokon túlmenően jelentősen befolyásolta volna a településrendezési terv alakítását.

1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;

A környezeti értékelés során felvettük a kapcsolatot a település Polgármesteri Hivatalával. A hivatal készséggel tájékoztatott a felmerült kérdésekkel kapcsolatban, illetve rendelkezésünkre bocsátotta a birtokukban lévő, a tervezés szempontjából fontos dokumentumokat. Az általános kapcsolatfelvételt követően település specifikus adatgyűjtés következett. Az Önkormányzat mellett információszerzés céljából felvettük a kapcsolatot az érintett hatóságokkal is.

1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai

A környezeti értékelés során csak a szakirodalomban megtalálható, publikált térképeken, tanulmányokban, jogszabályokban megjelent ill. az önkormányzat, a hatóságok és a különböző szolgáltató szervezetek által szolgáltatott adatokat használtuk fel, mivel ezek a tervezési terület adottságait figyelembe véve elégséges információval szolgáltak a tervnek megfelelő mélységű értékelés elkészítéséhez.

2. A terv kidolgozásakor vizsgált változatok rövid ismertetése

2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket

Fácánkert településrendezési eszközei felülvizsgálatának célja egyrészt, hogy az elmúlt időszakok jogszabályi változásaival összhangba kerüljenek a község településrendezési eszközei, másrészt egyes településrészekre vonatkozóan módosult településfejlesztési elképzelések térbeli-fizikai kereteinek megteremtése.

A terv a beépítés feltételeinek, építési követelményeknek, jogoknak és kötelezettségeknek a megállapítására hivatott, a környezeti ártalmak legkisebbre való csökkentése, a település megőrzésre érdemes, értékes építészeti és természeti arculatának védelme mellett.

Fácánkert településrendezési eszközeinek módosítása környezetvédelmi vizsgálatának a fő célja — a tervezési folyamat szerves részeként — az elgondolások és a tervjavaslatok alternatívái környezeti hatásainak módszeres elemzése annak érdekében, hogy a terület fejlesztése minél kevésbé terhelje környezetét. A terv készítése során így figyelembevételre került, hogy a településen, különösen a tervezett fejlesztési területeken megvalósításra kerülő létesítmények és azok funkciói, valamint az infrastruktúra kialakítása, fejlesztése révén a környezethasználat úgy legyen szervezhető és végezhető, hogy – a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő; – megelőzhető legyen a környezetszennyezés; – kizárja a környezetkárosítást, – kulturált környezetű létesítmények jelenjenek meg a tájban.

A településszerkezeti és szabályozási terv kialakításakor a környezetvédelem területén elsődleges cél, hogy a hazai környezetvédelmi jogszabályoknak és az EU elvárásoknak is megfelelő terv készüljön a Településfejlesztési koncepcióban elhatározott fejlesztési szándékok szerint.

A településrendezés célja a települések terület-felhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakítása, az építés helyi rendjének szabályozása, a környezet természeti, táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme.

A felülvizsgálat elsődleges célja a jogszabályi változások követése. Továbbá az elmúlt időszakban összegyűjtött módosítási igények, településfejlesztési elképzelések beépítése, a megvalósult városépítészeti elemek felvezetése. A korábbi tervhez képest jelentősebb módosítások a következők:

A közlekedési elemek

A községet az 51164. sz. országos mellékút kapcsolja be az ország közúti vérkeringésébe, egyúttal ezen úton lehet eljutni Tolna városba is. A 2005-ben elfogadott településrendezési terv az út meghosszabbítását irányozta elő Szedres-Kajmádpuszta felé a 63. Szekszárd – Székesfehérvár útig. E nyomvonalon az M6 autópálya fölött megfelelően kiépített felüljáró található, az út keleti és nyugati folytatása azonban hiányzik. Fácánkert közigazgatási területén a Bethlen Gábor utcai belterületi szakaszt kívánatos lenne kiszélesíteni és megerősíteni, a kiépítendő út többi része Szedres község közigazgatási területét érinti.

Az út megvalósítása szerepel a Közép-Duna menti térségben tervezett országos és helyi közúti valamint vasúti felújítások és fejlesztésekről szóló 1573/2018. (XI. 15.) Korm. határozat mellékletének D/7. pontjában is.

A települést átszelő 51164. sz. út nyomvonalát érintő változtatás nem tervezett, de az út továbbépítése javasolt Szedres közigazgatási területén a 63. útig Kajmádpusztá felé.

Továbbá Fácánkert területén keresztülhalad a Tolna megye területrendezési tervében szereplő térségi jelentőségű, a Sárvíz töltésén tervezett kerékpárúttól induló, Kajmádpusztán, Fácánkerten, Bogyiszlón áthaladó, a Duna jobb parti töltésén vezető kerékpárútig tervezett kerékpárút. E kerékpárút megvalósítása különösen Fácánkert közigazgatási területén a helyi lakosság közlekedési feltételeinek javítása szempontjából kiemelt jelentőségű, ezen az úton Tolnára a munkába járás is megkönnyíthető.

A területfelhasználási elemek változása

1. Lakóterületek:

A lakóterületek bővítése tervezett az Ady Endre utcától délre jelenleg mezőgazdasági művelésű területen (0166/40-42 hrsz.) és a Bethlen utca végén korábban kereskedelmi-szolgáltató területbe sorolt ingatlanokon (265, 266 hrsz.)

Lakóterületből kereskedelmi-szolgáltató területbe kerültek átsorolásra a Tolnai utca egyes ingatlanai (16/3, 16/25-30 hrsz.)

2. Településközpont területek:

A településközpont területbe sorolt intézmények (községháza, óvoda, faluház) telkein változás nem tervezett.

3. Gazdasági területek:

A Tolnai utca északi oldalán a 16/25-30 hrsz-ú, korábban lakóterületi ingatlanokon új kereskedelmi szolgáltató terület került kijelölésre.

A Tolnai utca 16/3 hrsz-ú, korábban lakóterületbe tartozó pékség ingatlana kereskedelmi szolgáltató terület besorolást kapott.

A Fácánkertpusztára vezető út mentén mintegy 2 hektár kiterjedésű új kereskedelmi-szolgáltató terület került kijelölésre a 0171/9 hrsz-ú földrészleten.

A Bethlen Gábor utca 265 és 266 hrsz. ingatlanai kereskedelmi-szolgáltató területből lakóterületbe kerültek átsorolásra.

A fácánkertpusztai volt szeszgyár ipari területből kereskedelmi szolgáltató területbe került átsorolásra. (0260/12-13, 0261/1, 0261/4 hrsz. déli része).

Fácánkertpuszta kastély-ingatlana (0260/2) kereskedelmi-szolgáltató területből különleges idegenforgalmi területbe kerül átsorolásra, a kastélytól nyugatra fekvő 0260/8 hrsz-ú ingatlan pedig kereskedelmi-szolgáltató területből a jelenlegi művelési ágának megfelelő általános mezőgazdasági területbe kerül.

A működő fácánkertpusztai mezőgazdasági üzemi telephelyek (0171/4, 0177/3-8, 0177/10 hrsz.) kereskedelmi szolgáltató területből különleges mezőgazdasági üzemi területbe kerülnek átsorolásra.

A fácánkertpusztai 0177/11 hrsz-ú ingatlan a korábbi kereskedelmi szolgáltató területből az erdészeti hatóság adatszolgáltatása értelmében erdőterületbe került átsorolásra.

4. A különleges területek:

A mezőgazdasági majorok (0171/4, 0177/3-8, 0177/10, és 0261/4 hrsz. ingatlan északi része) korábbi kereskedelmi-szolgáltató területi besorolásból különleges mezőgazdasági üzemi terület besorolást kaptak.

A 0260/2 hrsz-ú kastély ingatlana korábbi kereskedelmi-szolgáltató terület besorolásból különleges idegenforgalmi terület besorolásba került.

A kastélytól nyugatra fekvő 0260/8 hrsz-ú, szántó művelési ágú ingatlan kereskedelmi-szolgáltató területből átsorolásra került általános mezőgazdasági területbe.

A víztorony ingatlana (0260/10) vízgazdálkodási területből különleges közmű-elhelyezési területbe került.

5. Erdőterületek:

A korábban kereskedelmi-szolgáltató területbe sorolt 0177/11 hrsz-ú ingatlan gazdasági erdőterület besorolást nyert.

6. Mezőgazdasági területek

A korábbi általános mezőgazdasági területekből a 0166/40-42 hrsz-ú ingatlanok lakóterületbe kerültek.

A korábban kereskedelmi-szolgáltató területbe sorolt 0260/8 hrsz-ú ingatlan általános mezőgazdasági területbe került átsorolásra.

2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

Településrendezési tervek esetében a területrendezési tervek egyes övezeti tervlapjait és térszerkezeti terveit környezeti célkitűzéseket megfogalmazó terveknek tekintendők. Fácánkert településrendezési eszközeinek így összhangban kell lenniük

- az Országos Területrendezési Tervvel (OTrT) (2018. évi CXXXIX. tv.), és
- Tolna Megyei Területrendezési Tervével (TMTrT, (45/2016. (IX.23.) m.ök. rendelettel módosított 1/2005. (II. 21.) m.ök. rendelet)

A felsorolt területrendezési tervekkel való összhang igazolását Fácánkert Településszerkezeti tervet elfogadó határozat-tervezet melléklete, a „Területrendezési tervekkel való összhang igazolása” melléklet részletesen tárgyalja. A környezeti értékelés során a releváns helyi, térségi és országos környezetpolitikai célokat megfogalmazó területfejlesztési dokumentumokkal, környezetvédelmi programokkal való egyezés ellenőrzése is szükséges.

Fácánkert településrendezési eszközeit a következőkben az alábbi dokumentumokban megfogalmazott célokkal vetettük össze:

- IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) (2015-2020)
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia (NFFS) (2013)
- Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS2) (2014-2025 kitekintéssel 2050-re)
- Nemzeti Vidékstratégia (NVS) (2012-2020)
- Kvassay Jenő Terv - Nemzeti Vízstratégia
- Nemzeti Erdőstratégia (2016-2030)
- Tolna Megye Környezetvédelmi Programja
- Tolna Megye Területfejlesztési Konceptiója
- Tolna Megye Integrált Területi Programja (TIP) 2014-2020.
- Tolna Megyei Klímastratégia

3. A terv megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal, szabályokkal

3.1.1. Országos övezetek általi érintettség

A településrendezési eszközök elkészítésénél a területi terveknek való megfelelés vizsgálatra került. Az Országos Területrendezési Terv az ország szerkezeti tervét, valamint az országos térségi övezeteket és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában. Az országos övezetek közül Fácánkert község területének érintettsége a következő:

1. Ökológiai hálózat térségi övezete:

Az Országos Ökológiai Hálózat térségi övezete a község területét nem érinti.

2. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület térségi övezete:

A község külterületének északnyugati részén található egy kisebb kiváló szántóterület.

Jó termőhelyi adottságú szántóterület térségi övezete:

A kiváló szántóterület körül nagy kiterjedésű jó szántóterület található a település északnyugati részén.

3. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület térségi övezete:

Fácánkert területét foltokban érinti a kiváló termőhelyi adottságú erdőterület és az erdőtelepítésre javasolt terület övezete. Erdő területek találhatóak a település északi részén az M6-os út közelében és a kastélytól északra több kisebb foltban. Az erdők elsődleges rendeltetése gazdasági erdő, főleg akácos.

4. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület térségi övezete:

5. A község területét nem érinti.

6. Világörökségi és világörökségi várományos terület térségi övezete:

A község területét nem érinti.

7. Országos vízminőség-védelmi terület térségi övezete:

A község délkeleti része jelentős területen érintett.

8. Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének térségi övezete:

A település területét nem érinti.

9. Kiemelt fontosságú honvédelmi terület térségi övezete:

A település területét nem érinti.

3.1.2. Országos programokhoz való illeszkedés

A IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program céljaihoz való illeszkedés

A 27/2015. (VI. 17.) OGY határozattal elfogadott 2015-2020. közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-IV.) több alapelvet határoz meg, amelyeket a környezeti tervezés, környezethasználat során érvényesíteni kell minden szinten, így a településrendezési terv készítése során is. A Program átfogó célkitűzése, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához.

A NKP stratégiai céljaihoz való illeszkedés vizsgálata:

1. Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása: Ezek közé tartozik a környezet-egészségügyi feltételek javítása, a magas színvonalú környezeti infrastruktúra, valamint a település, a lakóhely épített és természeti elemeinek megfelelő aránya, minősége és összhangja. Fácánkert település zöldfelületi ellátottsága a külterületi adottságoknak, valamint a lakóterületek nagy kertjeinek köszönhetően megfelelő. A tervezett módosítások nem okoznak a környezeti feltételekben változást.

2. Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata: Fácánkert területét sem országos természetvédelmi terület, sem Natura 2000 terület nem érinti.

3. Természeti erőforrásaink és értékeink megőrzése: A természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás kialakítása, a környezetszennyezés megelőzésére, a terhelhetőség/megújuló képesség figyelembevételére épülő fenntartható használat megvalósítása. Kiemelt figyelmet kell fordítani a társadalmi-gazdasági fejlődés és a környezetterhelés szétválására, azaz, hogy a lakosság növekvő jóléte csökkenő környezetterhelés mellett legyen biztosítható.

4. Az erőforrás-takarékosság és a –hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése: A fenntartható termelés forrástakarékos (beleértve az anyag-, a víz-, a terület-, a termőföld- és energiahasználatot, az újrahasználhatóság és a tartósság tervezését, az anyagciklusok

körfolyamattá zárását); csökkenti a környezetre gyakorolt káros hatásokat (kibocsátások és hulladékok minimalizálása, a megújuló erőforrások fenntartható mértékű használata); növeli a termékek és szolgáltatások értékét a fogyasztók számára.

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia (NFFS)

A 18/2013. (III. 28.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia valamennyi társadalmi, gazdasági és környezeti területre egy pozitív, fenntartható, társadalmasítható jövőképpel megfelelő eszközrendszerrel és reformkerettel vázol fel. A nemzet fenntarthatósági politikájának átfogó célja a folytonosan változó társadalmi-humán-gazdasági-természeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása. A fenntartható fejlődés keretstratégiája szerint a környezeti eltartó-képességet, mint a gazdálkodás korlátját kell érvényesíteni.

A NFFS stratégiai céljaihoz való illeszkedés vizsgálata:

1. A fajgazdagság fenntartása, a táj és a természeti értékek megőrzése: Fácánkert jelentős természeti értékű területtel nem rendelkezik, különleges intézkedés a cél eléréséhez nem indokolt. A célok teljesülését biztosítja a településrendezési terv.

2. A talaj termőképességének fenntartása: A rendezési terv készítése során két olyan terület került beépítésre kijelölésre, melyeken jelenleg mezőgazdasági művelés folyik. A terület belterület, a meglévő területhez illeszkedően került kijelölésre. Települési területen kívül nem került kijelölésre beépítésre szánt terület.

3. Az emberi egészséget és életminőséget veszélyeztető kibocsátásokat korlátok között kell tartani, azokat megfelelően szabályozni szükséges: A településen nem tervezett olyan funkció, amely jelentős légszennyeződést okozna.

4. Ésszerű, beosztó gazdálkodás az ásványkincsekkel és az energiahordozókkal: a község területén szilárdásvány bányatelek, továbbá ásványi nyersanyagvagyon övezethez tartozó földrészlet nem található.

Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS2) céljaihoz való illeszkedés

A NÉS a 2008-2025 időszakra határozza meg Magyarország középtávú klímapolitikáját.

Három fő cselekvési irányt határoz meg:

1. Az energiafelhasználás, ill. az éghajlatváltozásért felelős gázok kibocsátásának csökkentése, növekedésük megelőzése: A településen kiépült a gázhálózat. A terv szorgalmazza a megújuló energiaforrások használatát a hagyományos fűtési módokkal szemben.

2. Az éghajlatváltozás hatásai elleni védekezés, a következményekhez való alkalmazkodás: Fácánkert - természeti adottságaiból fakadóan - az éghajlatváltozás leginkább a szélsőséges időjárási jelenségek, elsősorban a hirtelen lezúduló csapadékok intenzitásának erősödésében és gyakoriságának növekedésében érzékelhető. Az elmúlt

években a településen több esetben jöttek létre (a hirtelen kialakult helyi szupercellák következtében) heves esőzések, extrém természeti jelenségek. Az általuk okozott károokra nem tudnak sem az ingatlan tulajdonosok, sem az intézmények, sem az Önkormányzat teljes mértékben felkészülni.

Az éghajlatváltozással összefüggő hatásokhoz való alkalmazkodást nagyban nehezíti a település társadalmi-gazdasági helyzete. Az előregedő népesség, különösen az egyedülálló idősök fokozottan ki vannak téve a környezeti hatásoknak. A klímaváltozás kedvezőtlen hatásait csökkentő helyi alkalmazkodási stratégiák meghatározását (zöldterület fejlesztési program, helyi termék előállítás és fogyasztás elősegítése, házi komposztálás és csapadékvíz gyűjtés lehetőségének biztosítása, talajvédő fölművelési módszerek népszerűsítése) a településfejlesztési koncepcióval összhangban támogatja a terv.

3. Az éghajlatváltozás társadalmi tudatosítása, a klímatudatosság erősítése: A társadalmi tudatosság erősítése nem településfejlesztési feladat.

Nemzeti Vidékstratégia (NVS) céljaihoz való illeszkedés

A Nemzeti Vidékstratégia (a továbbiakban NVS) az eddigi elkülönült, egymással gyakran szemben álló ágazati szemlélet helyett a szakterületek közötti kapcsolatrendszerre építve közös stratégiai kereteket kíván biztosítani. Az NVS átfogó célkitűzése a vidéki térségeink népességeltartó és népességmentartó képességének javítása. Az átfogó célkitűzés elérése érdekében az NVS az alábbi öt stratégiai célt tűzi ki:

1. Tájaink természeti értékeinek, erőforrásainak megőrzése: Fácánkert jelentős természeti értékű területtel nem rendelkezik, különleges intézkedés a cél eléréséhez nem indokolt. A célok teljesülését biztosítja a településrendezési terv.

2. Sokszínű és életképes agrártermelés: A feltétlenül indokolt mértéken felül nem került kijelölésre beépítésre szánt terület. A felülvizsgálat során a termőföld mennyiségi védelme érvényesült.

3. Élelmezési és élelmiszerbiztonság: A feltétlenül indokolt mértéken felül nem került kijelölésre beépítésre szánt terület. A felülvizsgálat során a termőföld mennyiségi védelme érvényesült.

4. A vidéki gazdaság létalapjainak biztosítása, a vidéki foglalkoztatás növelése: A helyi gazdaságfejlesztés számára a településrendezési eszközök tartalmaznak elegendő gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató területeket.

5. A vidéki közösségek megerősítése, a vidéki népesség életminőségének javítása: A község belterületén a közművek gyakorlatilag teljeskörűen kiépítésre kerültek. A település belterületi csapadékvíz elvezetése túlnyomórészt nyílt árokrendszerrel történik. Az Önkormányzat fontos feladatának tekinti a csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartását és fejlesztését. Fácánkert Településfejlesztési Koncepciójának átfogó fejlesztési céljai közt szerepel a helyi közösségek megerősítése és öngondoskodó képességük javítása.

Kvassay Jenő Terv - Nemzeti Vízügyi Stratégia céljaihoz való illeszkedés

A vízpolitikai stratégia megalkotásának fő célja a vízgazdálkodás fejlesztési irányainak illetve erre épülő céljainak meghatározása Magyarország vízügyi adottságaira és a vízgazdálkodás szakmai-szervezeti hátterére építve. A KJT alapelve, hogy csak a társadalom által ténylegesen igényelt, de a fenntarthatóság követelményeinek megfelelő vízügyi beavatkozásokat szabad megtenni az elkövetkező években.

1. A vizek állapotromlásának megakadályozása, állapotuk javítása: Fácánkert közigazgatási területét érinti az országos vízminőség- védelmi terület övezete Tolna ivóvízbázisának védelme érdekében. A település belterületi csatornázottsága teljesen kiépült. A Településfejlesztési Konceptióban feladatként jelenik meg a külterületen (majorok) még meglévő szakszerűtlen, szivárgó szennyvíztárolók, trágyatárolók feltérképezése, valamint az illegális hulladéklerakók megszüntetése.

3.1.3. A térségi programokkal való kapcsolatok

A felsorolt területrendezési tervekkel való összhang igazolását Fácánkert Településszerkezeti tervet elfogadó határozat-tervezet melléklete, a „Területrendezési tervekkel való összhang igazolása” melléklet részletesen tárgyalja.

Tolna Megye Területrendezési Terv (TMTTrT) szerkezeti terve: A terv szerint a község belterülete és Fácánkertpuszta területe települési térségbe, a külterület többi része mezőgazdasági térségbe tartozik.

A település külterületén keresztül halad a Sárbogárd – Bátaszék vasútvonal, és az az M6 autópálya. A település területén halad keresztül egy 132 kV-os tervezett elektromos vezeték Szedres felől Tolna városáig.

3.2. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;

3.2.1. A terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol

Felszíni vizek védelme

Fácánkert közigazgatási területén élő vízfolyások nincsenek.

Felszín alatti vizek védelme

A környezet vízvédelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, valamint a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény egyaránt meghatároz általános következményeket a vizek és a föld védelme érdekében.

A felszín alatti vizek minőségét érintő tevékenységekkel összefüggő egyes feladatokról szól a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, melynek célja: a felszín alatti vizek jó állapotának biztosításával és annak fenntartásával, szennyezésének fokozatos csökkentésével és megelőzésével, hasznosítható készleteinek hosszú távú védelmére alapozott fenntartható vízhasználattal, a földtani közeg kármentesítésével összefüggő feladatok, jogok és kötelezettségek megállapítása. A rendelet hatálya - a magánszemélyek háztartási igényeit meg

nem haladó tevékenységek, és az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény hatálya alá tartozó anyagok és tevékenységek kivételével - kiterjed a felszín alatti vízre és a földtani közegre, és a szennyező anyagra; a felszín alatti vizek és a földtani közeg állapotát érintő tevékenységekre.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. számú melléklete tartalmazza a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolásának feltételrendszerét, a besorolásokat pedig a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet tartalmazza, mely szerint Fácánkert község közigazgatási területe az érzékeny területek körébe sorolható, viszont nem tartozik a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területek közé.

A 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet, amely a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szól, meghatározza a felszín alatti vízbázisok esetében a belső, külső, valamint a hidrogeológiai védőidom és védőterületek meghatározásának, kijelölésének, kialakításának, és fenntartásának módját. A település közcélú ivóvízbázis védelmére lehatárolt vagy kijelölt hidrogeológiai védőzónával nem érintett.

A 219/2004. (VII.21.) kormányrendelet szerint alapvető célkitűzés, hogy legkésőbb a Kvt.-ben meghatározott időpontig el kell érni, hogy a felszín alatti víztestek állapota feleljen meg a jó állapot, azaz a jó mennyiségi és minőségi állapot követelményeinek. Ennek érdekében úgy kell eljárni, hogy a felszín alatti vizek, illetve víztestek esetében:

- azok állapota ne romoljon;
- a tevékenység következtében kialakult jelentős és tartósan kedvezőtlen irányú állapotváltozás megforduljon;
- a felszín alatti víztestek jó mennyiségi és minőségi állapotára vonatkozó követelmények a kockázatos helyzetű víztestek kivételével teljesüljenek;
- a kockázatos helyzetű víztestek állapota fokozatosan javuljon;
- a tartósan károsodott felszín alatti víz és a földtani közeg nyilvántartásba és ellenőrzés alá kerüljön, és állapota kármentesítéssel javuljon.

A vizek védelme érdekében nitrátérzékeny területek kerültek kijelölésre az alábbi szempontok szerint: - geológiai okok (karsztos területek) - felszíni vizek minőségének biztosítása - nagy létszámú állattartó telepek, valamint a hozzájuk tartozó trágyatárolók területe. A nitrátérzékeny területek fizikai blokkazonosítóit MEPA színterületi közzétételét a 43/2007. (VI. 1.) FVM rendelet melléklete tartalmazza. Fácánkert közigazgatási területe teljes egészében nitrátérzékeny terület. A vizek nitrátszennyezésének megelőzése, csökkentése érdekében követendő helyes mezőgazdasági gyakorlat szabályait az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet tartalmazza. **A melléklet előírásai a településen kötelezően betartandók!**

Külterületi területeken is, ha kiépül a csatorna-hálózat, a csatorna-hálózatra való rákötést szorgalmazni szükséges a vízvédelmi (és talajvédelmi) szempontból. A szennyvizek szikkasztása átmenetileg sem engedélyezhető a közigazgatási területen.

Földvédelem

A föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti forrásaira és folyamataira. A védelemnek magába kell foglalnia a talaj termőképességének, víz- és levegőháztartásának védelmét is.

A Megyei Területrendezési Terv kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterületeket jelöl a közigazgatási terület jelentős részén. Fácánkertben a termőföldek jó minőségűek, ennek köszönhetően a külterület nagy része szántóföld, beleértve a még művelhető domboldali területeket. A településen döntő a mezőgazdasági termelés. A jó termőhelyi adottságok miatt a terület nagy részén intenzív, nagytáblás szántóföldi művelés a jellemző. A nagyüzemi táblák között csak elvétve van erdősáv, cserjés. Fő termények a búza, kukorica, napraforgó, repce. Jellemző még a dinnyetermesztés is. A szántó területek nagy része a belterületől északra található.

A mezőföldi talajok az északról dél felé fokozatosan vastagodó löszön alakultak ki, amelynek vastagsága több helyen eléri a 40 m-t. A táj É-i peremén a felszínen még a pannon üledékek is megtalálhatók. A talajok nagy része mészlepedékes csernozjom, melynek humuszrétege helyenként 1 m-nél is mélyebbre nyúlik. Mélyebb fekvésű területeken réti csernozjom (közeli talajvíz vagy pannonagyagon) található. Homokos talajképző kőzeteken: csernozjom barna erdőtalaj, rozsdabarna erdőtalaj, barnaföld fordul elő. A mélyebb fekvésű sík területeken és a völgyekben sok a réti talaj, amelyek területét foltonként szikesek (szolonyecek) tarkítják. A hullámos dombokon az oldalakat vízerózió pusztítja, amely a kis ellenállású löszet elérve gyorsan terjed. A helyenként meredek lefutású dombfelszíneken fokozottan kell talajerózióval számolni. A talaj felső, termékeny rétegének megőrzése fontos feladat, ami talajkímélő művelési módszerek alkalmazásával oldható meg.

Az itt lakók által igénybe vett környezeti elemek közül a talajt éri a legtöbb környezeti konfliktus, a talajok jó állapotának megőrzése a legveszélyeztetettebb és egyben a legnehezebb. Az intenzív földművelés és a természetes talajadottságok miatt a talajok nagyfokú deflációnak, víz- és szélérozióknak kitéttek. Az intenzív mezőgazdasági művelés minden pozitív és negatív következménye befolyásolja a termőtalajok fizikai és kémiai tulajdonságait.

A mezőgazdaság termelékenységének és a hozamnövelésnek további fokozása, illetve a termőhelyi adottságokhoz alkalmazkodó művelés érdekében a következő szempontokat kell figyelembe venni:

- A mezőgazdasági területrendezés keretében új mezővédő erdősávok létesítése, a mezőgazdasági növények szélvédelmének fokozására és a tájkép gazdagítására.

- A nagyüzemi művelés során az akadályt jelentő magányos fákat, cserjéket nagyrészt kivágták, ezek pótlására az üzemi utak, vízfolyások, táblahatárok mentén újakat kell ültetni. Ide sorolható a természetst szolgáló épületek, létesítmények környezetének, illetve töltések és rézsúk növényekkel való betelepítése is.
- A szántó területeken előtérbe kell helyezni a szerves trágya használatát a túlzott műtrágyázással szemben, amely a talajvíz és a felszíni vizek nitrátosodásához vezet.
- A talaj védelmét szolgálja a művelési módnak megfelelő vetésforgó kiválasztása, valamint a művelés előnyös irányának a meghatározása, amely csökkenti az erózióvesztést.

A talajvédelem érdekében a felszíni vízvezetést korrekt rendszer kiépítésével meg kell oldani. A lehullott és káros szennyező anyagoktól mentes csapadék „helyben tartását” a zöldfelületeken, illetve burkolatlan gyepek árkokban történő szikkasztással meg kell oldani. A település területén a településrendezés eszközeivel is segíteni kell a talaj- és vízszennyezés veszélyével járó kemikáliák (növényvédőszer, műtrágyák) használatának szabályozását, a közterületi és magán telkek gyom- és allergén növényektől mentesítésének kötelezettségét. Az ágazati jogszabályi előírások mellett, azokat kiegészítő előírások érvényesítésére helyi rendelet készítése javasolt.

A földtani közeg a természeti környezet és tájhasználat alapvető eleme, így kiemelt jelentőségű, hogy az antropogén hatásokkal szemben megfelelő védelmet biztosítsunk. Ezen célból környezetvédelmi vonatkozású engedély (egységes környezethasználati engedély, környezetvédelmi engedély, működési engedély) kizárólag a földtani közeg védelmének érvényesülése esetén adható. A földtani közeg elszennyeződésének megakadályozása érdekében kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a beruházások megfelelő műszaki védelemmel valósuljanak meg. A műszaki védelem kiépítését minden esetben ellenőrzöttnek kell megvalósítani, annak megfelelőségét igazolni kell, a hatályos jogszabályok, szabványok figyelembe vételével.

A talaj és a vizek minőségét befolyásoló külső tényezők a vízellátás, a szennyvízelhelyezés, trágyakezelés és a csapadékvíz-elvezetés. A földtani közeg és a felszín alatti vizek állapotát érintő tevékenységek kivitelezése csak az elérhető legjobb technika illetve a leghatékonyabb megoldás alkalmazásával, ellenőrzött körülmények között történhet meg. Fokozott odafigyelés szükséges a szennyező anyag földtani közegbe történő közvetlen bevezetése (ugyan úgy, mint a felszín alatti vizekbe történő közvetlen bevezetéskor is), esetében, ami szintén engedélyköteles tevékenység.

A településrendezési eszközök által a legjelentősebb talajra és a termőföldre kifejtett hatás a területfoglalás. A településrendezési eszközök felülvizsgálata során termőterület igénybevitelével járó, újonnan beépítésre szánt terület kijelölése két helyen történt.

A lakóterületek bővítése tervezett az Ady Endre utcától délre jelenleg mezőgazdasági művelésű területen (0166/40-42 hrsz.) továbbá a Fácánkertpusztára vezető út mentén mintegy

2 hektár kiterjedésű új kereskedelmi-szolgáltató terület került kijelölésre a 0171/9 hrsz-ú földrészleten.

A településen több beépítetlen közművesített telek található belterületen. A lakásépítési igények kielégítésére elsősorban ezeket a területeket kell használni. Az új lakóterületek bevonása kizárólag akkor célszerű, ha elfogytak a beépíthető belterületi telkek. Továbbá Ófalu felé már korábban kijelölt kereskedelmi-szolgáltató terület sem került beépítésre. Az új terület bevonása akkor célszerű, ha a meglévő területek beépítésre kerülnek.

Levegőtisztaság-védelem

Fácánkert a levegőminőséget meghatározó szennyezőanyagok egyik részét a közlekedés, míg másik részét a helyhez kötött források eredményezik. A közlekedési emissziókat a szén-monoxid, nitrogén-oxidok, korom és kén-dioxid szennyezőanyagok jellemzik.

Fácánkert község területén az 51164. sz. alsórendű útvonal halad át, továbbá a község közigazgatási területének északi részét érinti az M6 jelű Budapest – Bóly autópálya.

Az utak forgalmi adatai a zajvédelmi fejezetben találhatóak.

A településre bevezető út menti részen a levegőminőség meghatározó tényezője a közlekedés, az út mentén időnként – az időjárási és forgalmi helyzet függvényében – magas NO_x és CO koncentrációk fordulhatnak elő: a legrosszabb levegőminőségi állapot a szélsőséges nyári hőségnapokon alakul ki. A gépkocsik által felvert por jelentős szerepet játszik a porterhelés alakulásában is.

A település belső kiszolgáló úthálózata kialakult, kiépítettségük azonban nem minden esetben elégséges a burkolatot és a burkolatszélességet illetően. A kiszolgáló (lakó) utak, utcák némelyike a burkolat szélesség, illetve beépítési szélesség miatt valójában csak egyirányú forgalom lebonyolítására alkalmas.

Fontos feladat a hiányosan kiépített belterületi útszakaszok stabilizálása, illetve a megromlott állapotú részek kijavítása, a földes utak szilárd burkolattal történő kiépítése. Porterhelésre számíthatunk a mezőgazdasági munkák idején, amikor a talajmunkák során jelentős mennyiségű por kerül a levegőbe, valamint megnövekszik a tehergépjármű-forgalom. A mezőgazdasági területek körül létesített mezővédő erdősávok, illetve egyéb, védelmi funkciót betöltő növényesávok sok helyen eltűntek, illetve hiányosak.

A településen jelentős légszennyező forrás nem található, sem mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan létesült légszennyezőforrás. Mezőgazdasághoz kapcsolódó bűzhatással járó állattartás működik a belterülettől viszonylag távolabb található régi szeszgyár melletti majorságban. A település levegőminősége összességében jónak mondható. Ennek a kedvező állapotnak a fenntartása érdekében a jövőben csak olyan új tevékenységeket célszerű támogatni, melyek a lakókörnyezetet minimális mértékben terhelik.

A lakossági fűtés a vezetékes gáz illetve az egyedi fa- és vegyestüzelésű kazánok között oszlik meg, nagyobb részben a gázfűtés jellemző. A fűtés következtében elsősorban kén-dioxid és szilárd anyagok levegőbe történő kikerülésével számolhatunk.

A hagyományos tüzelőberendezéssel végzett háztartási tüzelés jelentékeny légszennyező hatásának fő oka a nem tökéletes égés, mivel az egységnyi tüzelőanyag mennyisége a tökéletlen égés következtében lényegesen több szén-monoxid- és koromkibocsátást okoz, mint ha azt jól szabályozható, korszerű nagyüzemi kazánokkal végeznék.

A fatüzelés viszonylag alacsony hőmérsékletű égéssel történik, így nitrogénoxid kibocsátást nem eredményez. Mivel a fa ként nem tartalmaz, elmarad a kén-dioxid kibocsátás is. Ezzel szemben jelentős a szilárd nem toxikus légszennyezőanyag (pernye) kibocsátás.

A jó szabályozási lehetőség következtében a gáztüzelés viszonylag kis mértékű szén-monoxid kibocsátást eredményez. Mivel a gáz kéntartalma jelentéktelen, gyakorlatilag kén-dioxid nem keletkezik. A magas égési hőmérséklet miatt nitrogén-oxid kibocsátással kell számolni, de szilárd szennyeződés gyakorlatilag nem keletkezik. Megállapítható, hogy a fatüzelés mellett a gáztüzelés okozza a legkisebb környezetszennyezést.

A település légszennyezettségi állapotáról mérési adatok nem állnak rendelkezésre. A kibocsátások vizsgálata alapján a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet alapján Fácánkert az „F” zónacsoportba sorolható, azaz azon területek közé tartozik, ahol a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

A hagyományos szén-, fa- esetleg olajtüzelésű fűtésből származó légszennyező anyagok-szén-monoxid és kén-dioxid, korom, pernye - mennyisége a jó levegő-minőséget lényegesen befolyásolhatja, ezért a fűtési időszakban a levegő minősége rosszabb, mint azon kívül.

A faluban jellemzően kialakult az a gyakorlat, hogy a lehullott faleveleket, elszáradt kerti növényeket égetéssel semmisítik meg. A levegő tisztasági mutatóinak megőrzésében jelentős előrelépést jelentene a lakosság komposztálási szokásainak változása.

A település levegő minőségében jelentős szerepet betöltő közterületi zöldfelületeket más területfelhasználás számára megszüntetni nem lehet. A jelentős környezeti zavaró hatással, így légszennyezéssel járó közúti közlekedéshez biztosított közúthálózatot a településszerkezeti tervnek megfelelően úgy kell fejleszteni, hogy a közúti forgalom a védendő lakóterületek környezetében a lehetséges legkisebb mértékű, csillapított jellegű legyen. Jelentős légszennyező anyag keletkezésével járó új gazdasági tevékenység számára gazdasági terület a település területén belül nem biztosítható.

A település levegőminőségi besorolása összességében kedvezőnek tekinthető. A levegő tisztaságának védelmét a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) szabályozza részletesen, melynek 3. §-a alapján a levegővédelmi követelményeket az országos és regionális környezetvédelmi, illetve társadalmi, gazdasági programok, tervek, a területfejlesztési, terület- és településrendezési tervek, településfejlesztési koncepció kidolgozása során, valamint a helyi önkormányzatok környezetvédelmi programjaiban, a gazdálkodó szervezetek terveiben és a műszaki tervezésben érvényesíteni kell.

A település belső úthálózatának fejlesztése fontos a levegő védelme szempontjából. Még van néhány utca, amely burkolatlan, így a közlekedési eredetű porszennyezés jelentős. A település

levegőminősége az utak rendezésével, a földutak burkolásával és fasorok telepítésével javítható.

Hulladékgazdálkodás, hulladékkezelés

Fácánkert községben a hulladékgazdálkodásról szóló 7/2019. (VIII.29.) számú rendelet rendelkezik a helyi hulladékgazdálkodás szabályairól. Az Önkormányzat kötelező helyi hulladékgazdálkodási közszolgáltatást szervez és tart fenn a települési hulladék rendszeres gyűjtésére, elszállítására, ártalmatlanítására és kezelésére. Fácánkert Község közigazgatási területén a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást a Vertikál Nonprofit Zrt. és az Alisca Terra Nonprofit Kft. Konzorciuma végzi.

Szelektív hulladékgyűjtés havonta 1 alkalommal, lomtalanítási akció évente egyszer van, és a közszolgáltatás keretében a zöldhulladék elszállítása is szervezett formában havi rendszerességgel működik. A legközelebbi hulladékudvar Tolnán található.

A településen keletkezett hulladék összetétele rendkívül inhomogén, nagy szervesanyag tartalmú háztartási hulladék mellett tartalmazhat még vegyes kerti és veszélyes hulladékot (növényvédő szerek göngyöleg, lejárt szavatosságú gyógyszer, használt elem stb.) is, ezért elhelyezését rendkívüli gondossággal kell megoldani. A szerves anyag tartalmú hulladékok mennyiségének csökkentésére a házi komposztálás javasolt.

Az ingatlanhasználó az ingatlanán keletkező vagy birtokába került települési hulladékot a környezet szennyezését megelőző, károsítását kizáró módon köteles gyűjteni. Háztartási hulladékot felhalmozni nem szabad, azt az ingatlanhasználók a szállítási napokon a Közszolgáltatónak kötelesek átadni. A településen törekedni kell arra, hogy minden ingatlanhasználó rendelkezzen közszolgáltató szerződéssel, megelőzve az illegális hulladéklerakásokat.

A termelő üzemeknél keletkező hulladékok telephelyen belüli gyűjtéséről, nyilvántartásáról, és elszállítatásáról a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet előírásait betartva a telephelyek üzemeltetőjének kell gondoskodni.

A veszélyes hulladékokkal kapcsolatos teendőket a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet szabályozza. A termelőknél keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokat csak hatósági engedéllyel rendelkező szakcég szállíthatja el!

A gazdasági területeken keletkező kommunális, termelési és veszélyes hulladékok elszállítatásáról a hulladék termelőjének kell gondoskodnia a mindenkorai szabályozásnak megfelelően.

A településrendezési eszközökkel összefüggésben készülő dokumentumok a hulladékgazdálkodásra nincsenek hatással. A településfejlesztési koncepció szorgalmazza a

FÁCÁNKERT KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

szelektív hulladékgyűjtés fejlesztését a település teljes területén. Ehhez azonban nem elegendő az infrastrukturális fejlesztés, elsősorban szemléletformálással érhető el.

Zaj és rezgésvédelem

A tervezés során alapvető feladat a lakosság megfelelő környezeti komfortérzetének biztosítása érdekében a zajhelyzet vizsgálata. Az akusztikai vizsgálat során a beépített környezet zajhelyzetét valamint a felülvizsgálat által érintett módosítások zajállapotra való hatását értékeltük. Ennek során értékelésre került a zajt kibocsátó létesítmények és a közlekedés hatása települési környezetre.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet szab keretet azokra a tevékenységekre és létesítményekre vonatkozóan, melyek környezeti zajt vagy rezgést okozhatnak. A település helyi zajvédelmi rendelettel nem rendelkezik.

Közlekedési zaj

Fácánkert településen a közúti és a vasúti közlekedésből eredő zajterheléssel kell számolni, mivel más közlekedési létesítmények a településen nincsenek. Fácánkert község területén az 51164. sz. alsórendű útvonal halad át, továbbá a község közigazgatási területének északi részét érinti az M6 jelű Budapest – Bóly autópálya. A közúti forgalom mértékét 2010. évi és 2018. évi forgalomszámlálási adatok alapján határoztuk meg, melynek alapjául a Magyar Közút Nonprofit Zrt. által kiadott anyagok szolgáltak. Az adatok alapján számítással meghatároztuk a közúti közlekedés által okozott környezeti zajterhelést a 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet alapján. Az 51164. számú út 11419. számú számlálóállomáson 2010-ben és 2018-ban közölt adatok a következők voltak:

	Évi átlagos napi forgalom (jármű/nap)		
	2010	2018	
Akusztikai járműkategória	I.	389	416
	II.	185	196
	III.	117	188

Az adatok alapján az út forgalma az általános tendenciáknak megfelelően növekvő.

Egyes járműkategóriákhoz tartozó nappali és éjjeli óraforgalom:

Nappal	Éjjel
$Q1_n=0,93 \cdot \Delta NF1/16 = 24,2$	$Q1_é=0,07 \cdot \Delta NF1/8 = 3,64$
$Q2_n=0,925 \cdot \Delta NF2/16 = 11,3$	$Q2_é=0,075 \cdot \Delta NF2/8 = 1,8$
$Q3_n=0,918 \cdot \Delta NF3/16 = 10,8$	$Q3_é=0,082 \cdot \Delta NF3/8 = 1,9$

Az egyenértékű A-hangnyomásszint értéke $v_{meg}=50$ km/h (egyenletesen áramló forgalom esetén). A számított L_{Aeq} vonatkoztatási egyenértékű A-hangnyomásszintek:

$L_{Aeq} (d=7,5 \text{ m}) \text{ nappal} = 61,4$	$L_{Aeq} (d=7,5 \text{ m}) \text{ éjjel} = 53,6$
---	--

A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékeit a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. melléklete tartalmazza. A vizsgált 51164. számú út besorolása alapján az országos közúthálózatba tartozó mellékutakra vonatkozó határértékek a mérvadók.

Országos közúthálózatba tartozó mellékút		
Területi funkció	Megengedett egyenértékű A-hangnyomásszint L_{Aeq} , dB	
	nappal 6-22h	éjjel 22-6h
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, teleszerű beépítésű)	60	50

Az elvégzett zajkibocsátás számítás eredményét a zajterhelési határértékkel összehasonlítva megállapíthatjuk, hogy az 51164. számú út középvezetékétől 7,5 m távolságra a közlekedés okozta zajterhelés éjjel és nappal is kis mértékben meghaladja a lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias teleszerű beépítéssel) funkciójú területekre vonatkozó határértéket.

A M6 jelű Budapest – Bóly autópálya települést megközelítő részén a 1264. számú számlálóállomáson 2010-ben és 2018-ban közölt adatok a következők voltak:

	Évi átlagos napi forgalom (jármű/nap)		
		2010	2018
Akusztikai járműkategória	I.	5177	7787
	II.	1330	1953
	III.	1134	1555

Az adatok alapján az út forgalma az általános tendenciáknak megfelelően növekvő.

Egyes járműkategóriákhoz tartozó nappali és éjjeli óraforgalom:

Nappal	Éjjel
$Q1_n=0,93 \cdot \dot{A}NF1/16 = 452,6$	$Q1_\epsilon=0,07 \cdot \dot{A}NF1/8 = 68,1$
$Q2_n=0,925 \cdot \dot{A}NF2/16 = 112,9$	$Q2_\epsilon=0,075 \cdot \dot{A}NF2/8 = 18,3$
$Q3_n=0,918 \cdot \dot{A}NF3/16 = 89,2$	$Q3_\epsilon=0,082 \cdot \dot{A}NF3/8 = 15,9$

Az egyenértékű A-hangnyomásszint értéke $v_{meg}=130$ km/h (egyenletesen áramló forgalom esetén). A számított L_{Aeq} vonatkoztatási egyenértékű A-hangnyomásszintek:

$L_{Aeq} (d=7,5 \text{ m})$ nappal = 76,7 $L_{Aeq} (d=7,5 \text{ m})$ éjjel = 68,7

A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékeit a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. melléklete tartalmazza. A vizsgált M6 számú út besorolása alapján az országos közúthálózatba tartozó gyorsforgalmi utakra vonatkozó határértékek a mérvadók.

FÁCÁNKERT KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Országos közúthálózatba tartozó gyorsforgalmi út		
Területi funkció	Megengedett egyenértékű A-hangnyomásszint LAeq, dB	
	nappal 6-22h	éjjel 22-6h
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, teleszerű beépítésű)	65	55

Az M6 autópályához a legközelebbi lakóházak 600 méter távolságra találhatók a Bethlen utcában, Ófaluban. A távolság következtében kialakuló zajcsökkenés megközelítőleg 25-30 dB(A). Bár a határértékek ezáltal biztosan teljesülnek, mégis fontos megjegyezni, hogy – elsősorban nappal – az alacsony alapzaj miatt az autópálya által okozott zajterhelés zavaró lehet.

A településrendezési terv felülvizsgálata során az autópálya felé nem került új lakóövezet kijelölésre.

A településen áthalad a Sárbogárd-Szekszárd-Bátaszék vasúti fővonal, mely jelentősen hozzájárul a települést érintő zajterheléshez. A vasútvonal közvetlenül lakóterületek mellett is elhalad. Az Európai Parlament és Tanács a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 2002/49/EK irányelve (END) értelmében az uniós tagállamok kötelezettsége az aktuális helyzetet, a zajterhelési küszöbérték túllépés mértékét és a lakosság érintettségét bemutató stratégiai zajtérképeket elkészíteni. A stratégiai zajtérképek a fő közlekedési létesítmények körében a nagyforgalmú vasutakra (30 000 szerelvény/évnél nagyobb forgalmú vasútvonalak) készül. Fácánkert településen áthaladó vasútvonal ez alapján nem tartozik a nagyforgalmú vonalak közé. Külön vizsgálata nem indokolt. A településrendezési tervben a meglévő állapotok kerültek a vasútvonal mellett rögzítésre. Új lakóövezet vagy védendő épületet magában foglalható terület nem került a vonal mellett kijelölésre.

A település belterületének további részein csak a helyi közlekedés hatásai érvényesülnek, így a közlekedésből eredő zajterhelés részletesebb vizsgálatát a többi útra nem tartjuk indokoltnak.

Összefoglalva: a településen áthaladó 51164. számú bekötőút közlekedéséből eredő zajterhelés nem elhanyagolható. Kismértékű túllépés nappal és éjjel is adódik az út forgalmából, mely az út mellett élőket érinti.

A jelentős környezeti zavaró hatással, így zaj- és rezgésterheléssel járó belterületi úthálózatot is úgy kell fejleszteni, hogy a forgalom a védendő területek környezetében a lehetséges legkisebb mértékű, csillapított jellegű legyen.

Üzemi zaj

A zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló országos hatókörű jogszabály üzemi eredetű zajterhelésre vonatkozó határértékeit a zajforrást üzemeltetőnek be kell tartani. Az üzemi tevékenység zavaró mértékű – lakóterületi határértéket meghaladó - zajterhelésétől mentesíteni kell a védendő lakó- és intézményterületeket. A védőtávolságok mértéke –

amennyiben azt nem külön jogszabály írja elő kötelező jelleggel - a zavaró környezeti hatások mérséklését eredményező környezetvédelmi célú technológiai változtatások esetén, környezeti hatáselemzést tartalmazó szakértői anyagokra alapozottan módosítható.

Az üzemi létesítményektől származó zajterhelés ellen a településszerkezeti terv úgy óvja a lakóterületeket, hogy közvetlen szomszédságukban nem jelöl ki új gazdasági területeket.

Fácánkert belterületén jelentős zajkibocsátást okozó telephely nem található. A községben működő vállalkozások által okozott zaj a közvetlen környezetükben lehet zavaró hatású, de ilyen jellegű lakossági panasz még nem merült fel. A telephelyeken a tevékenység úgy végezhető, illetve a fejlesztést úgy kell tervezni, hogy a környezetbe jutó zaj a területre vonatkozó zajterhelési határértéket ne haladja meg. A zajterhelési határértékek teljesüléséről az üzemeltetőknek minden üzemelési körülmény esetén gondoskodnia kell.

Településrendezési terv zajvédelmi hatásai

A terv készítése során a zaj szempontú értékelése során azt vizsgáltuk, hogy az egyes területi besorolások okozhatnak-e határérték változást, csökkenthetik-e védettségét védendő épületeknek.

A közlekedési elemek

A községet az 51164. sz. országos mellékút kapcsolja be az ország közúti vérkeringésébe, egyúttal ezen úton lehet eljutni Tolna városba is. A településrendezési terv (már a 2005-ös is tartalmazta) az út meghosszabbítását irányozza elő Szedres-Kajmádpuszta felé a 63. Szekszárd – Székesfehérvár útig. A nyomvonal jelentősebb része Szedres közigazgatási területéhez tartozik.

Az új nyomvonal környezeti értékelése nem egyértelmű. A nyomvonal megvalósulása esetén Tolna felől a településen átmenő forgalom növekedést generálhat. A tervezés során környezeti hatásvizsgálatnak kell készülnie.

A terület felhasználási elemek

1. Lakóterületek:

A lakóterületek bővítése tervezett az Ady Endre utcától délre jelenleg mezőgazdasági művelésű területen (0166/40-42 hrsz.) és a Bethlen utca végén korábban kereskedelmi-szolgáltató területbe sorolt ingatlanokon (265, 266 hrsz.)

Az új lakóterületek falusias lakóterület övezeti besorolást kaptak. A falusias lakóövezet az egyik legnagyobb zajvédelmi követelményekkel rendelkezik, a besorolás biztosítja a területen lévő ingatlanok védelmét.

2. Településközpont területek:

A településközpont területbe sorolt intézmények (községháza, óvoda, faluház) telkein változás nem tervezett.

3. Gazdasági területek:

A Tolnai utca északi oldalán a 16/25-30 hrsz-ú, korábban lakóterületi ingatlanokon új kereskedelmi szolgáltató terület került kijelölésre.

A Tolnai utca 16/3 hrsz-ú, korábban lakóterületbe tartozó pékség ingatlana kereskedelmi szolgáltató terület besorolást kapott.

A területek közvetlenül lakóövezet mellett kerültek kijelölésre, és a jelenlegi használat alapján kerültek besorolásra. A területen működő tevékenységek nem zajos tevékenységek. A működésük során a zajvédelmi szabályokat be kell tartani. A területen létesítendő bármilyen új gazdasági célú létesítménynek a zajvédelmi előírásokat teljesíteni szükséges. A kereskedelmi, szolgáltató terület elsősorban környezetre jelentős hatást nem gyakorló gazdasági tevékenységi célú épületek elhelyezésére szolgál.

A Fácánkertpusztára vezető út mentén mintegy 2 hektár kiterjedésű új kereskedelmi-szolgáltató terület került kijelölésre a 0171/9 hrsz-ú földrészleten.

Bár az új gazdasági terület közvetlenül nem szomszédos lakóingatlannal, tőle DNY-ra kis távolságban találhatóak lakóingatlanok. A területen létesítendő bármilyen új gazdasági célú létesítménynek a zajvédelmi előírásokat teljesíteni szükséges. A kereskedelmi, szolgáltató terület elsősorban környezetre jelentős hatást nem gyakorló gazdasági tevékenységi célú épületek elhelyezésére szolgál.

A fácánkertpusztai volt szeszgyár ipari területből kereskedelmi szolgáltató területbe került átsorolásra. (0260/12-13, 0261/1, 0261/4 hrsz. déli része).

A terület átsorolásának zajvédelmi következménye nincs. A területen az átsorolással elsősorban környezetre jelentős hatást nem gyakorló gazdasági tevékenységi célú épületek helyezhetők el.

Fácánkertpuszta kastély-ingatlana (0260/2) kereskedelmi-szolgáltató területből különleges idegenforgalmi területbe kerül átsorolásra, a kastélytól nyugatra fekvő 0260/8 hrsz-ú ingatlan pedig kereskedelmi-szolgáltató területből a jelenlegi művelési ágának megfelelő általános mezőgazdasági területbe kerül.

A kastély területének átsorolása különleges idegenforgalmi területbe zajvédelmi szempontból nem egyértelmű. A 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet határértékeket tartalmazó mellékleteiben a különleges idegenforgalmi terület nincs nevesítve, így határérték sincs rá meghatározva. Abban az esetben, ha a jövőben a kastély ingatlana szálláshelyként szolgálna, szükséges a környező üzemekre zajkibocsátási határérték megállapítást kezdeményezni az illetékes hatóságtól.

A működő fácánkertpusztai mezőgazdasági üzemi telephelyek (0171/4, 0177/3-8, 0177/10 hrsz.) kereskedelmi szolgáltató területből különleges mezőgazdasági üzemi területbe kerülnek átsorolásra.

A terület átsorolásának zajvédelmi következménye nincs.

A fácánkertpusztai 0177/11 hrsz-ú ingatlan a korábbi kereskedelmi szolgáltató területből az erdészeti hatóság adatszolgáltatása értelmében erdőterületbe került átsorolásra.

FÁCÁNKERT KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

A terület zajvédelmi besorolása az átsorolással megszűnt.

4. A különleges területek:

A mezőgazdasági majorok (0171/4, 0177/3-8, 0177/10, és 0261/4 hrsz. ingatlan északi része) korábbi kereskedelmi-szolgáltató területi besorolásból különleges mezőgazdasági üzemi terület besorolást kaptak.

Mivel a területeken védendő épület nem található, ezért az átsorolásának zajvédelmi következménye nincs.

A víztorony ingatlana (0260/10) vízgazdálkodási területből különleges közmű-elhelyezési területbe került.

A terület átsorolásának zajvédelmi következménye nincs.

5. Erdőterületek:

A korábban kereskedelmi-szolgáltató területbe sorolt 0177/11 hrsz-ú ingatlan gazdasági erdőterület besorolást nyert.

A terület átsorolásának zajvédelmi következménye nincs.

Az üzemi és szabadidős zajforrások zajterhelési határértékeit a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. számú melléklete tartalmazza.

Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) nappal 06-22 óra	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) éjjel 22-06 óra
Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, teleszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
Gazdasági terület	60	50

Az új létesítmények telepítésénél fokozott figyelmet kell fordítani a zajvédelmi határértékek, előírások betartására. Ezek használatbavétele, üzembe helyezése során műszeres mérésekkel kell ellenőrizni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Törekedni kell arra, hogy a zaj- és rezgésártalmak minimalizálására már a telepítéskor történjenek intézkedések.

A terv szerint fejlesztések esetén törekedni kell arra, hogy a jelenlegi megfelelő állapot maradjon fenn.

Épített környezetre, településre gyakorolt hatások

A településrendezési tervhez Örökségvédelmi hatástanulmány készült, amely feltárta a helyi védelemre érdemes építészeti értékeket.

A településen világörökség, valamint világörökség várományos terület nem található.

A községben nem található műemléki védettség alatt álló objektum.

A község jelentős építészeti értékekkel nem rendelkezik.

A helyi védelem jogintézménye szolgál a műemléknek nem minősülő, de a település számára a helyi hagyományok, illetve a településkép szempontjából fontos épületek, emlékművek, útmenti kereszttek megőrzésére, védelmére.

A község helyi védelem alá helyezett építményeit a településkép védelméről szóló 10/2017. (XII. 07.) ök. rendelet 1. melléklete tartalmazza. A helyi védelem alatt álló épületek jelentős része a Kunffy-kastélyhoz kapcsolódó területeken helyezkednek el.

A településrendezési terv az épített környezet védendő elemeire nincsenek negatív hatással.

Régészeti örökség védelme

A településrendezési tervhez dr. K. Németh András által készített Örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi munkarésze részletesen bemutatja a község régészeti lelőhelyeit, melyek a következők:

1. Fácánkert – Fácánkert határa, 1. szórvány (Fácánkert 3)

Lelőhely-azonosító: 59508

A lelőhely megjelölése: római kori vagy középkori szórványlelet

2. Fácánkert – Fácánkert határa, 2. szórvány (Fácánkert 4)

Lelőhely-azonosító: 59509

A lelőhely megjelölése: őskori szórványlelet

3. Szedres – Apáti-puszta II. (Szedres 19)

Lelőhely-azonosító: 65492

A lelőhely megjelölése: ismeretlen korú (Árpád-kori?) telep

4. Fácánkert – Öregfalui-dűlő

Lelőhely-azonosító: folyamatban

A lelőhely megjelölése: római kori telep

A fácánkerti határ régészeti kutatottsága a fentiek ismeretében alacsony intenzitásúnak minősíthető.

A település területének túlnyomó része mezőgazdasági művelés alá esik, melyeken optimális növényborítottság mellett a régészeti érintettség könnyebben felderíthető, ennek megfelelően az ismert régészeti lelőhelyek mindegyike szántóföldre esik.

A belterületen régészeti lelőhely nem található, de ez nem is meglepő, hiszen a településmagnak nincs történeti előzménye.

A település közigazgatási határain belül külön jogszabályban fokozottan védett vagy kiemelten védett régészeti lelőhely nem található.

A településrendezési terv régészeti örökségre gyakorolt hatásai a következőképpen értékelhetők:

A közlekedési elemek változása

A községet az 51164. sz. országos mellékút kapcsolja be az ország közúti vérkeringésébe, egyúttal ezen úton lehet eljutni Tolna városba is. A településrendezési terv (már a 2005-ös is tartalmazta) az út meghosszabbítását irányozza elő Szedres-Kajmádpusztá felé a 63. Szekszárd – Székesfehérvár útig. A nyomvonal jelentősebb része Szedres közigazgatási területéhez tartozik.

A terv szerinti új nyomvonal megvalósulása Fácánkert közigazgatási területén régészeti lelőhelyet nem érint.

A terület felhasználási elemek

1. Lakóterületek:

A lakóterületek bővítése tervezett az Ady Endre utcától délre jelenleg mezőgazdasági művelésű területen (0166/40-42 hrsz.) és a Bethlen utca végén korábban kereskedelmi-szolgáltató területbe sorolt ingatlanokon (265, 266 hrsz.).

Ismert régészeti lelőhelyet nem érint. Az építés során régészeti lelet, jelenség vagy emlék váratlan előkerülésekor azt a jogszabályban meghatározott módon be kell jelenteni, a tevékenységet szüneteltetni kell, majd ezt követően az illetékes, feltárásra jogosult intézmény elvégzi a mentő feltárást.

2. Településközpont területek:

A településközpont területbe sorolt intézmények (községháza, óvoda, faluház) telkein változás nem tervezett.

3. Gazdasági területek:

A Tolnai utca északi oldalán a 16/25-30 hrsz-ú, korábban lakóterületi ingatlanokon új kereskedelmi szolgáltató terület került kijelölésre.

A Tolnai utca 16/3 hrsz-ú, korábban lakóterületbe tartozó pékség ingatlana kereskedelmi szolgáltató terület besorolást kapott.

A terület besorolások a meglévő hasznosítás szerint történtek, fizikai változást nem jelent, nincs régészeti örökségre gyakorolt hatása.

A Fácánkertpusztára vezető út mentén mintegy 2 hektár kiterjedésű új kereskedelmi-szolgáltató terület került kijelölésre a 0171/9 hrsz-ú földrészleten.

Ismert régészeti lelőhelyet nem érint. Az építés során régészeti lelet, jelenség vagy emlék váratlan előkerülésekor azt a jogszabályban meghatározott módon be kell jelenteni, a tevékenységet szüneteltetni kell, majd ezt követően az illetékes, feltárássra jogosult intézmény elvégzi a mentő feltárást.

A fácánkertpusztai volt szeszgyár ipari területből kereskedelmi szolgáltató területbe került átsorolásra. (0260/12-13, 0261/1, 0261/4 hrsz. déli része).

A területbesorolások a meglévő hasznosítás szerint történtek, fizikai változást nem jelent, nincs régészeti örökségre gyakorolt hatása.

Fácánkertpuszta kastély-ingatlana (0260/2) kereskedelmi-szolgáltató területből különleges idegenforgalmi területbe kerül átsorolásra, a kastélytól nyugatra fekvő 0260/8 hrsz-ú ingatlan pedig kereskedelmi-szolgáltató területből a jelenlegi művelési ágának megfelelő általános mezőgazdasági területbe kerül.

A területbesorolások a meglévő hasznosítás szerint történtek, fizikai változást nem jelent, nincs régészeti örökségre gyakorolt hatása.

A működő fácánkertpusztai mezőgazdasági üzemi telephelyek (0171/4, 0177/3-8, 0177/10 hrsz.) kereskedelmi szolgáltató területből különleges mezőgazdasági üzemi területbe kerülnek átsorolásra.

A területbesorolások a meglévő hasznosítás szerint történtek, fizikai változást nem jelent, nincs régészeti örökségre gyakorolt hatása.

A fácánkertpusztai 0177/11 hrsz-ú ingatlan a korábbi kereskedelmi szolgáltató területből az erdészeti hatóság adatszolgáltatása értelmében erdőterületbe került átsorolásra.

A területbesorolások a meglévő hasznosítás szerint történtek, fizikai változást nem jelent, nincs régészeti örökségre gyakorolt hatása.

4. A különleges területek:

A mezőgazdasági majorok (0171/4, 0177/3-8, 0177/10, és 0261/4 hrsz. ingatlan északi része) korábbi kereskedelmi-szolgáltató területi besorolásból különleges mezőgazdasági üzemi terület besorolást kaptak.

A területbesorolások a meglévő hasznosítás szerint történtek, fizikai változást nem jelent, nincs régészeti örökségre gyakorolt hatása.

A víztorony ingatlana (0260/10) vízgazdálkodási területből különleges közmű-elhelyezési területbe került.

A területbesorolások a meglévő hasznosítás szerint történtek, fizikai változást nem jelent, nincs régészeti örökségre gyakorolt hatása.

5. Erdőterületek:

A korábban kereskedelmi-szolgáltató területbe sorolt 0177/11 hrsz-ú ingatlan gazdasági erdőterület besorolást nyert.

A területbesorolások a meglévő hasznosítás szerint történtek, fizikai változást nem jelent, nincs régészeti örökségre gyakorolt hatása.

Régészeti lelőhelyet érintenek a 242/3 és 242/2 jelenleg mezőgazdasági művelés alatt álló területek, melyek – már a 2005-ben készült tervben - kereskedelmi-szolgáltató besorolást kaptak, de beépítettségük nem történt meg. A felülvizsgálat során a kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület besorolás megmaradt.

A Kötv. általános elvei alapján ex lege védett minden, jelenleg nyilvántartott régészeti lelőhely. Régészeti érdekű területeken tervezett beruházás esetén megelőző régészeti kutatás vagy örökségvédelmi hatástanulmány készítése javasolható. A régészeti előírások betartása a területen kötelező.

Természet és tájvédelem

A közigazgatási területen levő táji-, természeti értékeket a tervhez készült „Tájrendezési javaslat” részletesen vizsgálja. Az egyes területekhez tartozóan a szakági anyag olyan javaslatokat fogalmaz meg, melyek összhangban vannak mind az országos, mind a területi környezetvédelmi stratégiákkal.

3.2.2. Az emberek egészségi állapotára, életminőségére, társadalmi, gazdasági helyzetére gyakorolt hatások

A településrendezési eszközök megvalósulása a lakosság egészségi állapotára, életminőségére közvetlen negatív hatást várhatóan nem okoz. A tervezett zöldterületek kialakítása növelni fogja a lakosok számára a szabadterei rekreációs lehetőségek számát. A területhasználat változások, melyek a jelenlegi jogszabályok szerinti területfelhasználási egységbe való sorolást irányozzák elő, nem befolyásolják az emberek életminőségére vonatkozó körülményeket. A cél megvalósulása érdekében fontos az építési engedélyezés során a környezeti és zöldfelületi feltételek betartásának ellenőrzése.

A tervezett fejlesztéseknek lehet közvetlen, hosszabb távon érvényesülő pozitív az emberek egészségi állapotára, életminőségére gyakorolt hatása.

3.2.3. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek értékelése (eltartóképesség, terhelhetőség)

A terv alapján jelentős mértékű, a környezeti állapotot veszélyeztető környezeti hatás bekövetkezése a terv távlatán túl sem várható, nem prognosztizálható. Így a területfelhasználási egység módosítások és a közlekedési infrastruktúra fejlesztések további természet- és környezetvédelmi célú vizsgálatot csak a 314/2005. (XII.25.) Korm. r. hatálya alá tartozó tevékenységek illetve engedélyezések későbbi megjelenése esetében szükséges.

3.2.4. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása

A település zöldterületi ellátottsága megfelelőnek mondható. A mezőgazdaságilag művelt területeken törekedni kell a talaj erózió megakadályozására (termőtalajok minőségének

megóvásával, művelési mód és művelési irány megválasztásával). A dűlőutak és árkok mentén szorgalmazni kell további erdősávok telepítését.

Fácánkert belterületén a szennyvízhálózat teljesen kiépült, a községben meg kell szüntetni a szakszerűtlenül megépített, bizonytalan szigetelésű szennyvízszikkasztókat, szennyvíztárolókat.

A község csapadékvíz elvezetése többnyire nyílt árkos rendszerű. A belterületen a csapadékvíz elvezetés nem mindenhol megoldott. A csapadékvíz-elvezető árkok kiépítéséről, a meglévők rendszeres karbantartásáról, tisztításáról gondoskodni szükséges.

A kommunális hulladék szervezett gyűjtése megoldott, szelektív hulladékgyűjtés havonta 1 alkalommal, lomtalanítási akció évente egyszer van. A terv szorgalmazza a szelektív hulladékgyűjtés fejlesztését. A közszolgáltatás keretében a zöldhulladék elszállítása is szervezett formában működik. A zöldhulladék elszállítása helyett szorgalmazni kell a házi komposztálást a szerves hulladék mennyiségének csökkentése érdekében. A településen a hulladékkezelést a jogszabályoknak megfelelően folyamatosan biztosítani kell. Annak érdekében, hogy a kommunális hulladék közé ne kerüljön veszélyes hulladék, az önkormányzatnak tájékoztatnia kell a lakosságot a probléma nagyságáról és megoldási lehetőségeiről.

A gazdasági területeken keletkező kommunális, termelési és veszélyes hulladékok elszállítatásáról a hulladék termelőjének kell gondoskodnia a mindenkori szabályozásnak megfelelően.

A településen a gázhálózatot kiépítették. A fűtést a település fennmaradó részén főként fatüzeléssel oldják meg. A fűtési emisszió csökkentése érdekében a gázhálózatra való csatlakozásokat szorgalmazni kell. A vegyes tüzelésű kazánokban a hulladék égetését meg kell akadályozni.

A közlekedésből eredő lészennyezőanyag-kibocsátás a belterületet átszelő út forgalma miatt egyes időszakokban számottevő lehet. A belterületi utak javítása, karbantartása javasolt a felverődő por csökkentése érdekében.

A településen légszennyező ipari üzemek nincsenek. Új légszennyező pont-és diffúz forrásokat csak a környezetvédelmi hatóság engedélyével lehet létesíteni a határértékek betartása mellett. Bűzt okozó létesítmény telepítése esetén a védelmi övezet kialakítása szükséges a környezetvédelmi hatóság előírásai szerint az elérhető legjobb technika alkalmazása mellett.

A település lakóterületein a településen áthaladó út mentén a közlekedésből származó zaj kismértékben meghaladja a határértékeket. Amennyiben a közlekedési zaj lakossági panaszt eredményez, úgy javasolt a jelenlegi állapot műszeres mérésekkel történő felmérése, és a kritikus helyeken műszaki védelem kialakítása, és az elkerülő út építésének szorgalmazása.

Jelentős ipari jellegű zajkeltő létesítmények a településen nincsenek. Új létesítmények telepítésénél fokozott figyelmet kell fordítani a zajvédelmi határértékek, előírások betartására. Ezek használatba vétele, üzembe helyezése során mérésekkel kell ellenőriztetni, illetve

igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Törekedni kell arra, hogy a zaj- és rezgésártalmak minimalizálására már a telepítéskor történjenek intézkedések.

A tervezett fejlesztések esetén törekedni kell arra, hogy a jelenlegi kiváló környezeti állapot ne romoljon.

3.3. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása

3.3.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik

A felülvizsgálat során új beépítésre szánt terület két helyen került kijelölésre. Mindkét terület a meglévő területhez illeszkedően került kijelölésre. Amennyiben a területek beépítésre kerülnek, úgy közvetlen környezeti erőforrást, talajt vesznek igénybe. A kiterjedés mértéke azonban kismértékű.

A tervezett út létesítése egyelőre nem belátható, esetleges megvalósulásával a közúti forgalomból származó zajterhelés és légszennyezőanyag kibocsátás a lakóövezetben változhat. Az út tervezése során a környezeti hatásvizsgálatban a várható környezeti hatásokat részletesen vizsgálni szükséges.

A tervbe vett egyéb módosítások természeti erőforrások közvetlen igénybevételét, vagy közvetlen környezetterhelést nem idéznek elő.

3.3.2. Olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak

A településrendezési terv intézkedéseinek célja a községben a lakosság-szám és az idegenforgalom növekedése. A növekedés természetesen a közúti forgalom növekedésével fog járni. A forgalomművekedés miatt a közúti forgalomból származó zajterhelés és légszennyezőanyag kibocsátás fokozatos emelkedése várható, amelynek mértéke azonban nehezen becsülhető. A jelenlegi zaj- és légszennyezettségi adatok ismeretében elvárható, hogy a zajterhelés szinten tartása érdekében a zajterhelés alakulását figyelemmel kísérjék és szükség esetén intézkedéseket foganatosítsanak.

3.4. A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

A szabályozási tervben foglalt előírások és az egyéb környezetvédelmi jogszabályi előírások betartásával az új területeken épülő épületek, létesítmények egyéb hatásai a jelenlegi területhasználatokra nem jelentenek veszélyt, a természeti környezetet károsan nem befolyásolják. A gazdasági tevékenységre alkalmas területek mértéke a jelenlegi igénynek megfelelő. A zavaró hatású tevékenységek végzését lakott területtől távol célszerű elhelyezni.

A javasolt további zöldítések település- és tájésztétikai szempontból és nem elhanyagolhatóan turisztikai szempontból is pozitív szerepet töltenek be.

Egyéb környezeti konfliktusok, problémák a tervben foglaltak megvalósulása esetén nem keletkeznek.

4. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére, monitoringozására vonatkozó javaslatok

A korábbiakban ismertettük, hogy a terv megvalósítása nem jár jelentős környezetre káros hatásokkal, így ezekkel kapcsolatban sem szükségesek intézkedések.

Az épületek létesítése során a megfelelő **szennyvízkezelésre, a csapadékvíz elvezetésre és a hulladék kezelésére** fokozott figyelmet kell fordítani.

Javasoljuk a településen található szennyvízgyűjtő aknák felmérését tekintettel arra, hogy milyen kivitelezésűek és állapotúak. Javasoljuk, hogy az önkormányzat kényszerítse ki (akár önkormányzati rendelettel) a bizonytalan vízzáróságú gyűjtők megszüntetését.

Tekintettel arra, hogy a gazdaság bővülésével a közúti forgalom és a **közlekedési zajterhelés** növekedése is várható, ezért a belterület kritikus pontjain háttérterhelés méréseket, majd a beruházások megvalósulását követően ellenőrző méréseket javasolt végeztetni.

5. Közérthető összefoglaló

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 1.§. (3) a) pontja értelmében a település egészére készülő szabályozási terv és helyi építési szabályzat készítése esetén környezeti vizsgálat lefolytatása és környezeti értékelés készítendő. A környezeti vizsgálat eredményét összegző környezeti értékelés a környezet védelméért felelős szervekkel egyeztetett tartalommal került kidolgozásra.

Fácánkert településrendezési eszközei felülvizsgálatának célja egyrészt, hogy az elmúlt időszakok jogszabályi változásaival összhangba kerüljenek a község településrendezési eszközei, másrészt egyes településrészekre vonatkozóan módosult településfejlesztési elképzelések térbeli-fizikai kereteinek megteremtése. A terv a beépítés feltételeinek, építési követelményeknek, jogoknak és kötelezettségeknek a megállapítására hivatott.

Az értékelés részletesen vizsgálta az egyes tervi elemek környezeti elemek és rendszereik állapotára, valamint az emberre, mint végső hatásviselőre gyakorolt hatásait.

Összességében a tervben foglaltak jelentős környezeti hatással nem bírnak. A környezeti értékelés nem állapított meg olyan tervi elemet, amely kifogásolható lenne. A környezeti vizsgálat az egyes esetekben intézkedésekre tesz javaslatot, amelyek nem a településrendezési terv során, hanem a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során érvényesíthetők a környezetterhelések minimalizálása, a környezetszennyezések, káros környezeti hatások kiküszöbölése érdekében.

Összegésként megállapítható, hogy a tervben foglalt tervi elemek, előírások és javaslatok a környezeti elemeket (levegő, föld, víz, élővilág, épített környezet) és rendszereiket (táj, település, ökológiai rendszer) érő, a tervezett fejlesztések negatív környezeti hatásainak lehetőség szerinti csökkentését, a táji, természeti értékek védelmét kívánják biztosítani.